

MARIA MODZELEWSKA

ur. 1921; Rzeszów

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Lublin, II wojna światowa, bombardowanie Lublina, ewakuacja, ojciec, Zakłady Mechaniczne E. Plage i T. Laśkiewicz, Czechowicz, Józef

Bombardowanie Lublina

[Wtedy] była przepiękna pogoda, wrzesień, wskutek tego było [możliwe] bombardowanie tych miejsc, na których Niemcom zależało. Już 2 września było pierwsze bombardowanie, w którym zniszczyli lotnisko i Zakłady Mechaniczne E. Plage i T. Laśkiewicz. Największe bombardowanie było 9 września, zbombardowano właśnie Śródmieście, zburzono wszystkie domy po lewej stronie Kapucyńskiej idąc od Krakowskiego i tam zginął właśnie ten poeta, Józef Czechowicz. Po drugiej stronie to zbombardowali te kamienice, gdzie były sklepy, cudem ocalał teatr i kościół kapucynów. [W czasie] bombardowania wszyscy uciekaliśmy [z] budynków i leżeliśmy w kartofliskach.

[Urzednicy chcieli] ewakuować się na wschód, bo wtedy jeszcze nikt nie wiedział, że nóż w plecy dostaniemy od Związku Radzieckiego. [Podstawione] autokary były małe, wtedy nie było w nich miejsca na walizki, bagaże były na dachu, trzeba było grubym sznurem przywiązywać, bo inaczej w miarę jazdy zlatywały. Nikt nie mógł wziąć dostatecznej ilości ubrań, a ponieważ wiedzieliśmy, że każdy ubiór zimowy jest strasznie ciężki i zajmuje prawie całą walizkę, to wszyscy nakładali to, co najcieplejsze na siebie, z myślą, że natychmiast rozbiorą się w tym autokarze. Postój w czasie bombardowania trwał jakieś czterdzieści pięć minut. Wszyscy byli spoceni, dosłownie kapą do butów – buty ciepłe, ciepłe płaszcze, przeważnie ciemne, matka w futrze, cali umazani w lessie. Jak ojciec to wszystko zobaczył, to powiedział tak: „Zabierajcie natychmiast te walizki do domu. Nigdzie nie jadę. Jak mam zginąć na szosie, to wolę zginąć we własnym domu.”. Nie pojechaliśmy i ojciec przez swoją mądrość, ocalił nam życie.

Data i miejsce nagrania	2011-03-09, Lublin
Rozmawiał/a	Wioletta Wejman
Transkrypcja	Piotr Krotofil
Redakcja	Weronika Prokopczuk
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"